

յայնմ մենաստանի, որ էր դուստր տիրոջի: Խնդրեցաք և զնա տեսանել. զոր զնացեալ կոչեցին. և կացուցեալ յետոյ վանդակին՝ բացին զձեռս նորա, որք կապեալ էին կտաւով. և տեսաք վէրս ի ձեռս նորա հանդերձ չորացեալ արեամբ: Սակայն նա ոչ գիտէ զպատճառ վիրացն այնոցիկ, այլ կարծէ եթէ ցաւ է բնական. իսկ և այլք ոչ պատմեն նմա վասն նորա պարզմտութեանն և մանկութեան. այլ յորժամ կոչեն զնա ի ցուցանել այլոյ, եթէ քահանայք են կամ կրօնաւորք, ասեն ցնա. երթ առ նոսա, զի արասցեն աղօթս ի վերայ քո, և բժշկեսցիս ի վիրաց քոց: Իսկ եթէ են աշխարհականք, ասեն. եկեալ են արք որք գիտեն զբժշկութիւն, երթ առ նոսա, և ցոյց զվէրսդ, զի թերևս տացեն սպեղանիս և բժշկեսցիս: Յետ խօսելոյ մեր ընդ կուսին՝ իբրև կամեցաք հրաժարիլ, բռնադատեցին ի ճաշ, և ապա արձակեցին:...

Յամի տեսան, 1769 յօգոստոսի 22
ի Հալէպ

Նուաստ ծառայք
Հ. Մանուէլ, Հ. Սուքիաս և Հ. Միքայէլ

ՄԱ.

Ներկայ վաւերագրէն կ'իմացուի որ Հայ գաղթականութեան հիմը կը դրուի ի թրիեաս ճիշդ այս թուականիս, յորում հայասէր կայսրուհին Մարիամ Թերեզա անուղղակի հրաւէր և դիւրութիւն կու տայ հայոց՝ գալու բնակելու հոն: Ճիշդ այդ վախճանին համար է որ ան նախապէս կը հաստատէ մեր նամակագիրը իբր թրիեաս քաղաքի հայ քահանայ:

Գերլարգելի Տեսն Տեսն Ստեփաննոսի մեծի Վարդապետի
և արժանաւոր Աբրայի խնդալ ի տեր

... Կայսերուհին ազատ կացոյց զքաղաքն Գրիէսդէին վասն բազմամարդ առնելոյ զնա, այսպէս առ այս վախճան խորհեցաւ հաստատել ի Գրիէսդէ և զհայ քահանայ մի, զի գուցէ եթէ իցեն յազգէն հայոց, որք կամիցին գալ, և բնակիչ լինիլ ի Գրիէսդէ, վասն պակասութեան քահանային մի արգելցին ի գալոյ. վասն այսորիկ ահա առաքեաց զիս ի Գրիէսդէ տալով ինձ զերկու հարիւր Ֆիօրինս եկամուտ յամին բացի ողորմութենէ պատարագին մինչև զերիս ամս. զի տեսանելով, թէ յաճախիցին հայք ի գալ ի Գրիէսդէ ի մէջ այսչափ ժամանակիս, ունիցիմ միշտ զայն երկու հարիւր, կամ աւելի ևս եկաւ մուտն: Արդ տեսանելով Գերլարգելութեան ձերոյ զհաստատիւն աստ հաց մի մշտնջենական քահանայի միոյ մերոյ գալտեամբ ազգայնոց ի Գրիէսդէ, հաճեսցի ուրեմն աղաչեմ ըստ նախանձու բարեաց իւրոց օգնել առ այս, և գրել յարեւելս առ միաբանս Գերլարգելութեան ձերոյ, զի յորդորեսցեն զմերայինս առ ի գալ, և հանգիլ ի Գրիէսդէ ցուցանելով նոցա զազատութիւնն, զպատշաճաւորութիւնն վաճառականութեան և զգիրագին ապրուստն տեղոյն, ունելով և զմխիթարութիւնն իւրեանց հոգևոր որչափ ես ապրիցիմ. և յետ մեռանելոյն իմոյ կարեն ապահով լինիլ մերայինքն ունիլ ի քահանայ իւրեանց ոմն ի միաբանից Գերլարգելութեան ձերոյ՝ ծանուցանելով իմ՝ ի ժամանակի իւրում դրանն կայսերական զարդիւնս վանականաց Գերլարգելութեան ձերոյ ի յղել զհայս աստ՝ և զարժանաւորութիւն լինելոյ ի ձմերայնոց աստ՝ ի քահանայ հայոց:...

1769 ի սեպտեմբերի 12
ի Գրիէսդէ

Նուաստ ծառայ Յօհաննէս արիման
քահանայ անարժան